

og for at Tiden kunde blive benyttet godt, men der er en anden Foranstaltning, som Kommissionen ogsaa har maattet have sin Opmærksomhed henvendt paa, det er de for Dieblirket gjældende Bestemmelser med Hensyn til de Stipendier, der uddeles til Højskolens Elever. Forholdet er det, at det er Undervisningsraadet, der disponerer over dem, men Indtægterne, som det har, ere af en saa ubestemt Bestaafenhed, at man ved Aarets Begyndelse — det er paa den Tid, man begynder at fordele Stipendierne — ikke veed, hvad man virkelig har at fordele. Det er altsaa det første Forslag, man har sat frem, at Ordningen skulde være en saadan, at de, der skulle uddele Stipendierne, ved Aarets Begyndelse vide, hvor Meget de kunne disponere over. Det er desværre nu en Umulighed indenfor Landbohøjskolens Omraade at have et saadan fast Budget, at de, der skulle træffe Dispositioner, kunne vide, hvad de have at raade over, naar de begynde, og det er i Virkeligheden en Umulighed at lægge en fornuftig Plan for Pengenes Anvendelse, naar man ikke veed, hvor mange man har. Med Hensyn til Stipendierne er der ogsaa et andet Punkt, jeg skal berøre. Man har overveiet det Spørgsmaal, om der ikke var Grund til at forøge Stipendiernes Antal, man er kommen til Erkjendelse af, at der ikke er nogen Grund til en væsentlig Forøgelse af dem, ja, man har endogjaa maattet sige sig selv, at, naar Afgangen, s. Ex. til Dyrlægeklassen, i de senere Aar snarere har været for stor end for lille, var der ingen Grund til paa denne Maade at opmuntre til at skaffe en større Tilgang. Derimod har man ment, at det, som det gjaldt om, var, at de, der fik Stipendier, virkelig fik Noget, der kunde gjøre dem Nytte, og derfor har man foreslaaet en meget væsentlig Forøgelse paa dette Omraade. Medens Forholdet nu er det, at der gives tre Klasser Hjælp, enten fri Undervisning, eller mindre Stipendier paa et halvt Hundrede Kroner om Halvaaret, eller større Stipendier paa 20 Kr. om Maanedes, altsaa 240 Kr. om Aaret, har man nu foreslaaet, foruden at den fri Undervisning naturligvis skulde vedblive, at de mindre Stipendier skulde blive ligesaa store, som de store nu ere, altsaa stige fra 100 til 240 Kr. om Aaret, og at de større Stipendier skulde stige fra 240 til 360 Kr. om Aaret. Man har yderligere foreslaaet, at der skulde være et mindre Antal større Stipendier til Følg, der efter at have taget Examen ude paa Landbohøjskolen og efter i nogen Tid at have været ved det praktiske Landbrug, atter vende tilbage for at uddanne sig videre. At der er en Mængde, der vil

følge en saadan Undervisning for Viderekomme, er der for mig ingen Tvivl om. Der bliver, og det ser man næsten daglig Exempler paa her i Thinget, stillet store Forbringere til Konsulenterne i de forskjellige Brancher, men det bedste Bevis er den Rist, der har været om de saa Menneker, der have faaet en saadan særlig Uddannelse. Med Hensyn til en saadan Uddannelse kunde man naturligvis hverken her eller andet Steds forud fastslaa, hvorledes det skal være; det maa bero paa, hvorledes Vedkommende selv ønsker det. Det kan være, det skal være ved theoretiske Forelæsninger, det kan være, det skal være ved Samarbejde af forskjellige Lærere. Det kan være — og det Sidste vil maasse være det Væsentligste — at det skal være en praktisk Samarbejden af de forskjellige Lærere ved Laboratoriet, hvad enten det er ved det kemiske Laboratorium eller ved det fysiologiske. Men de saa Folk, der have faaet en saadan Uddannelse, ere søgte i den Grad, at den Ene overbhyder den Anden med høie Betalinger for at søge deres Tjeneste, saa at Højskolen har i allerhøieste Grad Vanskelighed ved at faae saadanne Folk til at blive, netop fordi der kommer det ene Tilbud efter det andet for at faae saadanne Folk. Men foruden Spørgsmaalet om, hvad der kunde gjøres i Retning af at fremme Højskolens Undervisning, har Kommissionen ogsaa med Nødvendighed maattet tænke paa den Virksomhed, som er knyttet til Højskolen igjennem Lærernes Følges.

Da det er en Selvfølge, at den enkelte Lærer maa have sin fuldstændige Frihed til de mindre Forsøg af rent videnskabelig Natur, som kunne gjøres indenfor Højskolens Omraade, er det ogsaa en Selvfølge, at de Midler, som dertil behøves, maa staffles tilveie; det turde vistnok være utvivlsomt. Men med Hensyn til den større, og som jeg vil kalde den, udadgaaende Forsøgsvirksomhed, de videnskabelige Forsøg, der ere gjorte direkte til det praktiske Brug, da vide vi jo Alle, at det har været foreslaaet for nogle Aar siden, at der foruden det landøkonomiske Forsøgslaboratorium, som nu findes, skulde oprettes et dyrefysiologisk og et plantefysiologisk Laboratorium, hvor der navnlig ved det dyrefysiologiske Laboratoriums Foranstaltning skulde udføres de Fodringsforsøg, som utvivlsomt fra alle Sider erkendes for nyttige. Kommissionen er med Hensyn til dette Punkt kommen til samme Resultat, som Højskolen kom til i den Indstilling i Fjor, der var aftrykt paa Finantsloven, og det er den, at den første Betingelse for at kunne gennemføre noget Saadant er at tilvejebringe de fornødne perso-